

ALERTA

EL TEU BUTLLETÍ D'ACTUALITAT

EUROPA

2018
AÑO EUROPEO
DEL PATRIMONIO
CULTURAL
#EuropeForCulture

ÍNDEX DE CONTINGUTS

I. EL NECESSARI ENFOCAMENT SOCIAL DE LA UNIÓ EUROPEA.	3
II. FUTURO DE EUROPA	4
❖ AVANÇOS EN EL PILAR EUROPEU DE DRETS SOCIALS: NOVES PROPOSTES	4
❖ CONSELL EUROPEU: 22 – 23 MARÇ DE 2018	6
❖ BREXIT: ÚLTIMES NOVETATS	8
III. NOTICIAS	10
❖ MERCAT DE CAPITALS: NOVES MESURES	10
❖ PROPOSTA PER A LA REDUCCIÓ DE PRÉSTECOS DUBTOSOS	13
❖ PROPOSTES EN EL MARC DELS SERVEIS DE PAGAMENTS TRANSFRONTERERS	15
❖ FISCALITAT DIGITAL: PROPOSTES DE TRIBUTACIÓ	16
❖ NOUS REQUISITS CONTRA L'EVASIÓ FISCAL EN LES OPERACIONS DE FINANÇAMENT I INVERSIÓ	18
❖ NOVES NORMES DE TRANSPARÈNCIA PER ALS ASSESSORS FISCALS EN LA UE	19
❖ REFORMA DEL CODI DE VISATS	20
❖ UNIÓ DE LA SEGURETAT: NOVES PROPOSTES	22
IV. NOTÍCIES CURTES	25
❖ EL CONSELL PROPOSA DATA PER A LES PRÒXIMES ELECCIONS EUROPEES	25
❖ ACORD SOBRE PORTABILITAT DE CONTINGUTS DIGITALS	25
❖ ACORD PROVISIONAL SOBRE EMISSIONS DE CO2 I CONSUM DE COMBUSTIBLE DELS VEHICLES PESANTS NOUS	26
❖ PROPOSTA DIRECTIVA DE PROTECCIÓ DELS TREBALLADORS ENFRONT D'AGENTS CARCINÒGENS	26
❖ PROPOSTA DE PROHIBICIÓ PRÀCTIQUES DESLLEIALS EN LA CADENA DE SUBMINISTRAMENT ALIMENTÀRIA	27
V. CÚRIA	28
LIMITACIÓ DEL PRINCIPI NON BIS IN IDEM EN MATÈRIA FISCAL	28
VI. CONSULTES PÚBLIQUES	29

I. EL NECESSARI ENFOCAMENT SOCIAL DE LA UNIÓ EUROPEA.

Des d'aquesta editorial, vull presentar-los el número 2 d'*Alerta Europa*, un butlletí que pretén acostar-los les últimes novetats polítiques i legislatives de la Unió Europea. En aquest número es tracta un dels temes més importants en l'actualitat: el Pilar Europeu de Drets Socials. Els drets socials estan intrínsecament vinculats a la dignitat de la persona, valor reconegut en qualsevol constitució d'un Estat social i democràtic de dret, si bé la Unió Europea, fins a la promulgació de la seua Carta dels Drets Fonamentals, no va concedir l'interès que mereixien aquests drets. El Pilar Europeu suposa, doncs, un avanç en el compromís polític de la UE respecte dels drets més lligats a la persona i, també, una posició ferma dels compromisos dels seus Estats membres respecte del desenvolupament de mesures que pal·lien els efectes d'una crisi econòmica que encara ens tenallen.

Un altre dels temes que es tracten en aquest número d'*Alerta Europa* és el relatiu a la creació d'una Autoritat Laboral Europea, un dels compromisos nascuts a Göteborg durant la proclamació del Pilar Europeu de Drets Socials, i que haurà d'estar en marxa en 2019. L'Autoritat s'encarregarà no sols d'informar sobre drets i obligacions els empresaris i treballadors, sinó que exercirà de mitjancera en assumptes relacionats amb el treball transfronterer o els conflictes sobre aplicació de normativa europea entre Estats membres.

La crisi financera, el *Brexit* o l'auge dels populismes són, potser, els revulsius que necessitava la Unió Europea per a mirar un poc més els seus ciutadans i ciutadanes i tornar-se més social i més humana. El camí serà llarg, perquè de vegades primen més els interessos econòmics, però no s'ha d'oblidar que el que mou l'economia són les persones, i han de ser l'objectiu principal de qualsevol mesura política. Les polítiques de la UE afecten el nostre dia a dia com a ciutadans i, per això, aquesta Direcció General té com a missió impulsar la implicació de les diferents àrees de la Generalitat en l'elaboració de les polítiques esmentades, així com propiciar que la ciutadania estiga cada vegada més pròxima a la Unió Europea.

Daríá Terrádez Salom

Directora General de Relacions amb la Unió Europea i l'Estat

II. FUTURO DE EUROPA

❖ AVANÇOS EN EL PILAR EUROPEU DE DRETS SOCIALS: NOVES PROPOSTES

El 15 de març, la Comissió ha presentat als ministres nacionals de Treball i Assumptes Socials, en la sessió del Consell, noves iniciatives que suposen un avanç del Pilar Europeu de Drets Socials, tal com va anunciar el president Juncker en 2017 en el seu discurs sobre l'Estat de la Unió: la creació de l'Autoritat Laboral Europea, una proposta de Recomanació sobre l'accés a la protecció social als treballadors, i una Comunicació sobre el control de l'aplicació del Pilar Europeu de Drets Socials.

*Autoritat Laboral Europea

Se'n pretén la creació com una agència descentralitzada de la Unió, estant la seua posada en funcionament prevista per a 2019. Els seus objectius seran els següents:

Informar ciutadans i empreses sobre com realitzar la seua activitat, així com els aspectes legals que comporta establir-se en un altre Estat membre.

Recolzar la cooperació entre autoritats laborals en situacions transfrontereres, assegurant que s'apliquen les normes de la UE relatives a la lliure circulació dels treballadors. En l'actualitat, algunes d'aquestes normes s'estan modificant, perquè s'adeqüen de manera més exacta als objectius i garantisquen una aplicació justa, senzilla i eficaç en tots els sectors econòmics.

Mitjançar o facilitar solucions en casos de conflictes transfronterers.

* Proposta de Recomanació sobre l'accés a la protecció social

Aquesta Recomanació preveu que els Estats membres s'impliquen en la protecció social de tots els treballadors, independentment del tipus de què es tracten, prestant especial atenció a aquells que es troben en una situació de desavantatge; proporcionar-los una cobertura adequada i eficaç; informar-los dels seus drets i obligacions en aquesta matèria; i facilitar-los la transferència de drets de seguretat social d'una ocupació a un altre. La finalitat és que els treballadors per compte propi o que es troben en situació atípica -per exemple, treballadors a temps complet amb un contracte de durada indeterminada, contractes temporals, relacions laborals amb més de dues parts involucrades- i que suposen quasi el 40%, puguin accedir a una cobertura de seguretat social adequada.

* Pròxims passos:

-*Autoritat Laboral Europea*: de conformitat amb el procediment legislatiu ordinari, aquesta proposta de Reglament serà examinada ara pel Parlament Europeu i el Consell. La Comissió té l'ambició que l'Autoritat puga estar operativa en 2019.

-*Accés a la protecció social*: aquest punt serà examinat ara pel Consell, que podrà adoptar recomanacions a proposta de la Comissió dins dels àmbits de competència de la UE.

* Més informació:

[Comunicació de la Comissió](#)

Vegeu enllaços en cada un dels apartats

❖ CONSELL EUROPEU: 22 – 23 MARÇ DE 2018

Les principals conclusions de la reunió a Brussel·les durant els dies 22 i 23 de març, són les següent:

*COMERÇ:

Reiteració de l'adhesió al sistema comercial multilateral i paper essencial de l'Organització Mundial del Comerç. Intenció de continuar aplicant una política comercial ferma, amb l'objectiu d'aconseguir igualtat de condicions i promoure els seus valors i normes a nivell mundial.

-Aranzels dels Estats Units a les importacions d'acer i alumini: va lamentar la imposició d'aquests aranzels i va instar que l'exempció temporal que s'aplica als enviaments d'acer i alumini provinents de la UE tinga caràcter permanent. Els 28 recolzen les mesures preses per la Comissió perquè els interessos de la UE romanguen protegits davant aquestes mesures.

-Negociacions en curs: Es va animar a l'avanç en les negociacions comercials amb Mèxic i Mercosur i va manifestar el seu interès en la celebració dels acords aconseguits amb Japó i Singapur.

* **BREXIT:** Aquest tema es tracta en profunditat en un altre article d'aquesta mateixa *Alerta*.

* POLÍTICA EXTERIOR:

-Condemna ferma de l'atemptat de Salisbury i l'ús d'armes químiques en qualsevol circumstància. Concordança amb la valoració del govern britànic que és molt probable que la Federació de Rússia en siga la responsable, i es va demanar a l'alta representant Federica Mogherini que cride a consultes a Brussel·les el cap de la Delegació de la UE en la Federació de Rússia.

La UE vol establir una cooperació més estreta amb els seus Estats membres i amb l'OTAN per a enfortir la seua resiliència enfront dels riscos químics, biològics, radiològics o nuclears. La Comissió impulsarà aquesta labor i informarà el Consell Europeu abans de la reunió de juny.

-Condemna de les constants accions il·legals de Turquia a la Mediterrània oriental i el mar Egeu, i va demanar al govern turc que els pose fi. Van recordar a Turquia que ha de respectar el Dret internacional, les bones relacions de veïnat i normalitzar les relacions amb tots els Estats membres de la UE.

-Preparació de la cimera UE-Balcans Occidentals que tindrà lloc el 17 de maig en Sòfia i que tindrà com a objectiu dinamitzar les relacions entre ambdós. Les qüestions relatives a l'ampliació s'abordaran abans del mes de juny.

* UNIÓ ECONÒMICA I MONETÀRIA:

Els dirigents dels 19 països de la zona de l'euro van debatre sobre les reformes a llarg termini en aquest àmbit, i van reafirmar que les prioritats més urgents són: l'enfortiment de la unió bancària i la reforma del Mecanisme Europeu d'Estabilitat. En la pròxima Cimera de l'euro al juny continuaran els debats i s'espera que s'hi prenguen les primeres decisions.

* **FISCALITAT:** Aquest tema es tracta en profunditat en un altre article d'aquesta mateixa *Alerta*.

* **EUROPA DIGITAL:** En el context de les xarxes socials i les plataformes digitals, el Consell Europeu va destacar la necessitat de respectar la legislació per a dotar de plena protecció de privacitat els ciutadans i garantir pràctiques transparents.

* OCUPACIÓ, CREIXEMENT I COMPETITIVITAT

-Mercat únic: Es va sol·licitar a la Comissió que presente un informe de situació sobre l'aplicació d'aquella legislació existent, que resulte fonamental per al funcionament del mercat únic de la UE. Així mateix, va sol·licitar una avaluació de les barreres que continuen existint i de les oportunitats que facilitarien la competitivitat, la innovació i la sostenibilitat. Tot açò es debatrà en la reunió de l'Agenda dels Dirigents al desembre 2018.

-Semestre Europeu: Com a part del Semestre Europeu, els dirigents van referendar les prioritats polítiques per a 2018 que hauran de ser tingudes en compte pels Estats membres en les seues reformes a nivell nacional.

* **ACORD DE PARÍS:** El Consell Europeu va sol·licitar a la Comissió que presente, en el primer trimestre de 2019, un projecte d'estratègia per a la reducció a llarg termini de les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle de la UE, de conformitat amb l'Acord de París.

Més informació:

[Conclusions del Consell Europeu, 22 de març de 2018](#)

❖ BREXIT: ÚLTIMES NOVETATS

Com es va informar en l'*Alerta Jurídica* del passat mes de març, el 28 de febrer la Comissió Europea va publicar el projecte d'**Acord de retirada** entre la Unió Europea i el Regne Unit. La seua presentació ha anat seguida de consultes amb els Estats membres, el Parlament i el Consell, així com de noves rondes de negociació entre els negociadors de la Unió i el Regne Unit.

El passat 19 de març, després de les negociacions fetes entre el 13 i el 19 d'aquest mes, els negociadors de la UE i el Regne Unit van presentar una versió corregida del projecte d'Acord de Retirada, on es reflecteixen els progressos aconseguits fins al moment.

Aquesta versió assenyalava en distints colors les parts de l'Acord de Retirada en què existeix o no acord sobre el text legal: en verd els punts on hi ha acord formal, en groc aquells on s'ha aconseguit acord polític però es necessita aclariment, i en blanc les propostes de redacció de la Unió en què és necessari continuar negociant.

El negociador principal de la UE, Michel Barnier, va informar que s'ha arribat a un acord en els punts següents:

- drets dels ciutadans – basant-se en els punts acordats al desembre.
- liquidació financera.
- període transitori – període limitat durant el qual el Regne Unit no participarà en els procediments decisoris de la UE, ja que no es considerarà Estat membre des del 30 de març de 2019. No obstant això, continuarà gaudint dels avantatges del Mercat Interior, la Unió Duanera i les polítiques de la UE, per la qual cosa haurà de respectar les regles com si fóra un Estat membre. A més, els ciutadans, britànics o de la UE27 que es desplacen durant el període transitori, gaudiran dels mateixos drets i garanties que aquells que es van desplaçar abans del dia del Brexit.
- qüestions lligades a la separació.

Pel que fa a la qüestió de la frontera entre Irlanda del Nord i Irlanda, serà necessari continuar treballant per a trobar una solució pràctica que evite una frontera dura i protegeixca la cooperació Nord-Sud.

El 20 de març, Michel Barnier va informar el Consell, reunit en la seua composició UE-27, d'aquestes novetats en les negociacions i va presentar als ministres els acords aconseguits sobre parts del text legal de l'Acord de Retirada. Els ministres van estudiar el text i van tractar el projecte d'orientacions relatives al marc de la relació futura per a remetre'l al Consell Europeu.

El Consell Europeu en la seua formació UE27 va adoptar el 23 març, després de ser informat per Michel Barnier de l'estat de les negociacions, les Orientacions relatives al marc de la futura relació amb el Regne Unit després del Brexit. Aquestes Orientacions serviran com a mandat per al negociador de la UE per a iniciar les negociacions de la futura relació, amb l'objectiu d'arribar a un enteniment general comú. L'enteniment general comú quedarà reflectit en una declaració política que acompanyarà l'acord de retirada.

La UE vol mantenir una relació estreta amb el Regne Unit que incloga, entre altres, cooperació comercial i econòmica, així com cooperació en seguretat i defensa.

Més informació

[Orientacions del Consell Europeu \(art. 50\) sobre el marc de les relacions futures entre la UE i el Regne Unit, 23 de març de 2018.](#)

III. NOTICIAS

❖ MERCAT DE CAPITALS: NOVES MESURES

En 2015 la Comissió Europea va presentar el Pla d'Acció per a la Unió dels Mercats de Capitals [\[COM\(2015\)468\]](#). Seguint el camí marcat en el Pla, la Comissió està complint el seu compromís de dotar-se en 2019 dels elements constituents de la Unió dels Mercats de Capitals, per a la qual cosa durant l'any 2017 es van aprovar diversos reglaments en la matèria:

-Reglament [\(UE\) 2017/1991](#) del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2017, sobre els fons de capital de risc europeus i els fons d'emprenedoria social europeus.

-Reglament [\(UE\) 2017/1129](#) del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de juny de 2017, sobre el fullet que ha de publicar-se en cas d'oferta pública o admissió a cotització de valors en un mercat regulat.

-Reglament [\(UE\) 2017/2402](#) del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2017, pel qual s'estableix un marc general per a la titulització i es crea un marc específic per a la titulització simple, transparent i normalitzada.

Continuant amb la línia d'acció, els mesos de març i abril la Comissió ha presentat una altra sèrie de propostes legislatives addicionals que a continuació analitzarem breument.

Les noves propostes que ha plantejat la Comissió són:

1. Proposta de REGLAMENT relatiu als proveïdors europeus de serveis de finançament participatiu (PSFP) per a empreses [\[COM\(2018\) 113\]](#)

La present proposta crea una etiqueta europea per a les plataformes de finançament participatiu d'inversió i de crèdit, a fi de permetre l'activitat transfronterera i tractar d'evitar els riscos de manera proporcionada. La proposta pretén facilitar que els serveis de finançament participatiu s'intensifiquen en el mercat interior, de manera que millore l'accés al finançament per als emprenedors, les empreses emergents, les empreses en expansió i les pimes en general. Així mateix, pretén oferir als inversors la informació necessària sobre el finançament participatiu, sense oblidar la relativa als riscos subjacents. A fi d'augmentar la confiança dels inversors en aquests serveis innovadors, la present proposta exigeix a més que els proveïdors de serveis de finançament participatiu posen en marxa les garanties necessàries per a minimitzar la probabilitat que els riscos es materialitzen.

2. Proposta de DIRECTIVA sobre l'emissió de bons garantits i la supervisió pública dels bons garantits, i per la qual es modifiquen la Directiva 2009/65/CE i la Directiva 2014/59/UE [\[COM/2018/094\]](#)

La Directiva proposada especificarà els elements essencials dels bons garantits i proporcionarà una definició comuna que pretén servir de punt de referència coherent i prou detallat, als efectes de la regulació prudencial en tots els sectors financers. Establirà les característiques estructurals de l'instrument, un règim de supervisió pública específic per als bons garantits, els requisits per a poder utilitzar la denominació «Bo Garantit Europeu» i les obligacions de publicació de les autoritats competents en aquest àmbit.

3. Proposta de REGLAMENT relatiu a la facilitació de la distribució transfronterera de fons d'inversió col·lectiva i pel qual es modifiquen els Reglaments (UE) núm. 345/2013 i (UE) núm. 346/2013 [COM/2018/0110]

Es desenvolupa més detalladament en l'article d'aquesta mateixa *Alerta* sobre la proposta per a abaratir els pagaments fronterers.

4. Proposta de REGLAMENT sobre la llei aplicable als efectes enfront de tercers de les cessions de crèdits [[COM\(2018\) 96](#)]

L'objectiu específic de la proposta és ajudar a augmentar el nombre de transaccions transfrontereres de crèdits, aportant seguretat jurídica gràcies a l'adopció de normes de conflicte de lleis uniformes a escala de la Unió. En concret, les normes uniformes establides en la proposta designaran quina llei nacional ha de determinar la propietat d'un crèdit cedit en una transacció transfronterera i, d'aquesta manera, eliminaran el risc jurídic i les possibles conseqüències sistèmiques. La introducció de seguretat jurídica fomentarà la inversió transfronterera, l'accés a crèdits més barats i la integració dels mercats.

5. Proposta de DIRECTIVA sobre els administradors de crèdits, els compradors de crèdits i la recuperació de les garanties reals [COM/2018/0135]

Es desenvolupa més detalladament en l'article d'aquesta mateixa *Alerta* sobre préstecs dubtosos.

6. Proposta de REGLAMENT pel qual es modifica el Reglament (UE) núm. 575/2013 pel que fa a la cobertura mínima de pèrdues derivades d'exposicions dubtoses [COM/2018/0134]

Es desenvolupa més detalladament en l'article d'aquesta mateixa *Alerta* sobre préstecs dubtosos.

Pròxims passos:

Aquestes propostes de normativa seguiran amb la seua tramitació ordinària. Cal mencionar que, al més tard el maig de 2018, la Comissió haurà presentat totes les iniciatives legislatives anunciades en el Pla d'acció. Informarem de les novetats en pròxims números.

Més informació:

Per a més detall, en la COM(2018) 114 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?qid=1523959063236&uri=CELEX:52018DC0114>) s'enumeren les accions que la Comissió proposa per a un impuls definitiu a la plena realització de la Unió dels Mercats de Capitals en 2019.

¿QUIÉN SE BENEFICIA DE LA UNIÓN DE MERCADO DE CAPITALES?

❖ PROPOSTA PER A LA REDUCCIÓ DE PRÉSTECOS DUBTOSOS

El paquet de mesures que es presentat el passat 14 de març és la resposta de la Comissió a la petició del Consell, de noves mesures per a abordar el problema dels préstecs dubtosos en la UE, tal com s'estableix en el seu Pla d'Acció de juliol de 2017. Aquestes mesures s'encaminen a fer front als grans volums de préstecs dubtosos i exposicions dubtoses, i evitar-ne la possible acumulació en el futur. L'objectiu dels esforços de la Unió és continuar reduint els riscos en el sector bancari i permetre que els bancs es concentren en la concessió de préstecs a les empreses i els ciutadans.

El paquet de mesures es compon de:

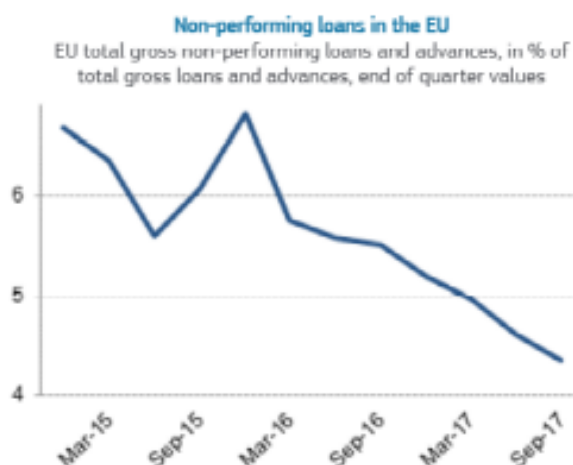
Proposta de REGLAMENT pel qual es modifica el Reglament (UE) núm. 575/2013, pel que fa a la cobertura mínima de pèrdues derivades d'exposicions dubtoses [\[COM\(2018\) 134\]](#)

Proposta de DIRECTIVA sobre els agents de crèdit, els compradors de crèdits i la recuperació de garanties [\[COM\(2018\) 135\]](#)

Així mateix, s'ha presentat un segon informe en què s'assenyala l'evolució positiva quant a la reducció de préstecs dubtosos en la UE.

Non-performing loans in % of total loans in selected countries			
	Q3 2016	Q3 2017	% change
 Cyprus	36.8	32.1	-12.7%
 Spain	5.8	4.7	-19.7%
 Greece	47.4	46.7	-1.5%
 Ireland	14.4	11.2	-22.5%
 Italy	16.1	12.1	-24.9%
 Portugal	17.7	14.6	-17.3%
 Slovenia	14.4	10.8	-24.8%

Source: European Central Bank

Source: European Central Bank

En el paquet s'han proposat les mesures clau següents:

1. Garantir una cobertura suficient de pèrdues per part dels bancs per a futurs préstecs fallits.
2. Proporcionar recuperació de valor més eficient de préstecs garantits.
3. Establiment d'un mercat secundari per als préstecs dubtosos.
4. Proporcionar orientació tècnica sobre com establir empreses nacionals de gestió d'actius.

¿QUIÉNES SE BENEFICIARÁN CON ESTAS PROPUESTAS?

 CIUDADANOS ▪ Sistema financiero más estable ▪ Más acceso a crédito bancario y economía más saneada y con más crecimiento	 EMPRESAS ▪ Más crédito para empresas económicamente viables ▪ Más crédito a <i>start-ups</i> y empresas pequeñas y medianas	 INVERSORES ▪ Nuevas oportunidades de inversión ▪ Mayor facilidad para inversiones transfronterizas	 BANCOS ▪ Cuentas saneadas ▪ Podrán dar más crédito y así mejorar su rentabilidad
--	---	--	--

Més informació:

Vegeu enllaços en les Comunicacions.

❖ PROPOSTES EN EL MARC DELS SERVEIS DE PAGAMENTS TRANSFRONTERERS

El passat 28 de març, la Comissió va presentar una proposta de reglament (de modificació del Reglament 924/2009), per a ampliar la normativa en vigor respecte de les transaccions en euros dels estats membres de la zona euro. En concret, la proposta té per objecte estendre aquests avantatges a les persones i empreses d'aquells països que no pertanyen a la zona euro, a fi que tots els pagaments transfronterers en euros dins de la UE (però fora de la zona euro) tinguen el mateix cost que els pagaments interns.

Així mateix es proposa també que els serveis de conversió de moneda siguen més transparents i competitius, incloent-hi dins d'aquests els pagaments amb targeta: en concret es pretén establir que les comissions que s'apliquen a pagaments transfronterers en euros siguen iguals a les que s'apliquen als pagaments nacionals.

D'altra banda, la proposta inclou també una mesura de transparència que beneficiarà els consumidors, ja que aquests hauran de ser informats prèviament de la realització de la transacció del cost que se'ls va a repercutir per aquella, ja siga per retirada d'efectiu, per compra amb targeta, etc.

Aquestes mesures s'emmarquen dins de la línia de prioritats de la Comissió Juncker respecte a la creació d'un mercat únic, més competitiu i integrat, potenciant així una economia més forta. D'altra banda, es basa fonamentalment en l'apoderament i protecció dels consumidors, en la línia del Pla d'Acció sobre els serveis financers per als consumidors publicat al març de 2017 (Vegeu [Alerta Jurídica núm. 103](#)).

Pròxims passos:

La proposta és dins del procediment legislatiu ordinari pel qual el text ha de ser adoptat tant pel Parlament com pel Consell. Una vegada adoptat, entrarà en vigor als vint dies de la publicació en el *Diari Oficial de la Unió Europea*.

Més informació:

[Proposta de Reglament](#)

❖ FISCALITAT DIGITAL: PROPOSTES DE TRIBUTACIÓ

En els últims anys, **empreses digitals** com les companyies de xarxes socials, les plataformes col·laboratives i els proveïdors de continguts en línia, han experimentat un creixement econòmic molt important. Aquest desenvolupament de la seua activitat econòmica, no obstant això, no ha vingut acompanyat d'un creixement equivalent en els ingressos fiscals dels Estats membres. La causa és que, com va explicar el passat març Pierre Moscovici, comissari d'Assumptes Econòmics i Financers, Fiscalitat i Duanes de la Comissió Europea, "**la nostra normativa pre-Internet no permet als Estats membres gravar les empreses que operen a Europa si tenen escassa o nul·la presència ací**", el que provoca que una part molt important dels beneficis d'aquestes companyies no siguen gravats impositivament.

La Comissió Europea va presentar a finals de març dues propostes de directives, amb l'objectiu de garantir que en la UE es graven les activitats empresarials digitals de manera equitativa i favorable al creixement.

-La [primera Directiva](#) proposada per la Comissió és una **reforma comuna de la legislació de la Unió Europea relativa a l'impost de societats** per a les activitats digitals. Aquesta reforma aniria encaminada cap a la tributació de les empreses digitals pels beneficis generats en territoris dels Estats membres, encara que les companyies no tinguen presència física en països europeus. La Comissió introdueix la noció de **presència digital**, per la qual les empreses pagarien l'impost de societats, a partir de determinats límits d'activitat en un Estat membre (7 milions d'ingressos, 100.000 usuaris o de 3.000 contractes de serveis digitals).

Aquesta reforma, segons la Comissió, garantiria un vincle real entre el lloc on s'obtenen els beneficis digitals i el lloc en què es graven.

-La [segona Directiva](#) estableix **un impost provisional sobre determinats ingressos provinents d'activitats digitals** que, en l'actualitat, queden fora del marc fiscal. Aquesta mesura seria aplicada únicament fins que la reforma anterior entre en vigor, i està centrada en els ingressos derivats de les activitats que escapen de la normativa fiscal actual, entre els quals es troben:

- Els ingressos generats per la venda d'espais publicitaris en línia.
- Els generats a partir de les activitats d'intermediaris digitals que permeten als usuaris interactuar entre ells tenint com a objectiu facilitar la venda de béns i serveis.
- Els ingressos generats a partir de la venda de dades obtingudes d'informació aportada per l'usuari.

Els responsables de la recaptació serien els Estats membres en què es troben els usuaris, i l'impost només seria aplicable a les empreses que superen els 750 milions d'euros d'ingressos anuals en tot el món i els 50 milions d'euros en la UE.

El tipus impositiu proposat per la Comissió és del 3% sobre els ingressos i serviria, segons la institució, per a pal·liar de forma parcial els efectes derivats del fet que el tipus impositiu mitjà efectiu actual aplicable a les empreses digitals és la meitat de l'aplicable als sectors econòmics tradicionals.

Més informació:

Vegeu enllaços en cada proposta de Directiva.

 Comisión Europea

Fiscalidad Justa para la Economía Digital

¿Por qué necesitamos actualizar las normas?
Porque nuestras sociedades se merecen:

- ✓ **Fiscalidad equilibrada**
Un campo de juego equilibrado para todas las empresas
- ✓ **Una economía competitiva**
Apoyo al crecimiento empresarial y la innovación
- ✓ **Ingresos fiscales sostenibles**
Una solución de garantías para el futuro

❖ NOUS REQUISITS CONTRA L'EVASIÓ FISCAL EN LES OPERACIONS DE FINANÇAMENT I INVERSIÓ

Després de la publicació de la llista de "països no cooperadors a efectes fiscals" pel Consell Europeu ([Vegeu Alerta núm. 100](#)), el passat 21 de març, la Comissió ha publicat una Comunicació sobre els nous requisits contra l'evasió fiscal en la legislació de la UE, relativa a les operacions de finançament i inversió, l'objectiu de les quals és ajudar els Estats membres a garantir el compliment de les distintes disposicions legals comunitàries per a evitar l'evasió fiscal, i realitzar diverses recomanacions amb la finalitat d'alinejar les polítiques internes de cada Estat sobre aquesta matèria amb les de la Unió Europea, i sobretot, evitar que els fons provinents de la UE (ajuda al desenvolupament i fons d'inversió) no transiten per països no cooperadors.

En aquesta Comunicació, en primer lloc, la Comissió determina, de manera clara, el marc jurídic aplicable als fons de la UE en l'àmbit de l'evasió fiscal i les jurisdiccions no cooperatives.

En segon lloc, la comunicació proporciona una guia per a garantir el compliment dels requisits per a evitar l'evasió fiscal, així com de la política de la UE sobre jurisdiccions no cooperadores. Alguns d'aquests elements són:

-Els criteris utilitzats pels Estats per a avaluar els distints projectes proposats han de referir-se clarament a les normes impositives de la Unió Europea i internacionals contra l'evasió fiscal.

-Els Estats s'han de basar en indicadors de risc com la imposició efectiva per a identificar els riscos d'evasió fiscal en l'ús dels fons de la Unió Europea.

A més, segons aquesta comunicació, els països de la Unió Europea **no haurien de celebrar noves operacions amb entitats establides en jurisdiccions que apareguen en la llista de paradisos fiscals** del Consell Europeu. Aquesta prohibició no s'aplicarà en dos supòsits: si el projecte s'implementa físicament en un d'aquests Estats, o si en les operacions que es produïsquen no hi ha indicis que s'estiga contribuint al terrorisme, al rentat de diners o a l'evasió fiscal.

Finalment, la Comissió assenyala que les legislacions nacionals dels distints Estats membres **haurien de reconèixer la llista de paradisos fiscals del Consell** i aplicar-la a la seua legislació interna.

Més informació:

Vegeu enllaços tant en *Alerta* núm. 100 com en la pròpia Comunicació.

❖ NOVES NORMES DE TRANSPARÈNCIA PER ALS ASSESSORS FISCALS EN LA UE

El passat 13 de març, els ministres d'Economia i de Finances de la Unió Europea van arribar a un acord sobre les noves **normes de transparència per als intermediaris que dissenyen i promouen programes de planificació fiscal** per als seus clients. Aquest projecte de Directiva, que afecta, entre altres, assessors fiscals, comptables, bancs i advocats de tota la Unió Europea, va ser [proposat per primera vegada per la Comissió al juny de 2017](#) i té l'objectiu de lluitar contra el frau fiscal i millorar la transparència existent en aquest camp.

Aquesta directiva, una vegada implementada, obligarà els intermediaris fiscals que proveïsquen els seus clients amb complexos esquemes fiscals amb l'objectiu d'evitar impostos, a **informar d'aquestes estructures les autoritats tributàries dels Estats membres**. Les autoritats nacionals, per la seua banda, intercanviaran aquestes informacions entre elles, tot augmentant l'escrutini sobre les activitats dels assessors fiscals.

Els **trets característics dels plans fiscals que els faran susceptibles de ser notificats a les autoritats** són els pagaments transfronterers a destinataris domiciliats en països de baixa imposició, els acords amb països que no complisquen els estàndards de bon govern, o la utilització de règims fiscals especials preferencials. Si en els esquemes fiscals dissenyats pels assessors apareix alguns d'aquests senyals, tindran l'obligació d'informar-hi les autoritats.

Els Estats membres **hauran d'intercanviar la informació que reben dels intermediaris a través d'una base de dades centralitzada**, que els permetrà estar informats sobre els nous riscos relacionats amb l'evasió fiscal, i podran prendre mesures prèvies per a bloquejar acords perjudicials i dur a terme auditories de forma efectiva.

Pròxims passos: Aquesta mesura entrarà en vigor l'1 de juliol de 2020, amb una obligació d'intercanvi d'informació trimestral, el primer d'aquests previst per al 31/10/2020.

Més informació:

Vegeu enllaços en el text.

❖ REFORMA DEL CODI DE VISATS

El passat 14 de març la Comissió Europa ha proposat reformar el Codi de visats de la Unió Europea, a fi de facilitar l'obtenció de visats d'entrada a Europa per als viatges legítims (contribuint així al turisme, el comerç, el creixement i l'ocupació en la UE), i d'harmonitzar l'aplicació de les normes comunes. [La proposta de Reglament](#) ha d'emmarcar-se en la prioritat de la Comissió Juncker de millorar la política de migració.

Els canvis proposats del Codi de visats pretenen reforçar la seguretat i l'eficiència del procediment d'expedició de visats, tenint en compte l'evolució tecnològica i millorant els controls sobre les persones.

Punts clau:

-**Procediment de sol·licitud de visats més senzill.** Claredat en la determinació de l'Estat membre competent per a examinar la sol·licitud de visat, introducció de la possibilitat de tramitació electrònica, reducció de decisió del termini a 10 dies i possibilitat de sol·licitud fins a 6 mesos abans. Es desenvoluparà una solució comuna que permeta la **plena digitalització dels procediments de sol·licitud de visats**.

-**Taxes de visat:** pugen de 60 a 80 € i ha de ser objecte d'una revisió cada dos anys sobre la base de criteris objectius per a garantir que cobreixen el cost de la tramitació.

-**Possibilitat de gestionar des d'altres llocs** a través dels proveïdors de serveis externs per una taxa superior a l'import general màxim.

-A fi de reduir la càrrega administrativa dels consolats dels Estats membres i facilitar les condicions de viatge als viatgers freqüents o regulars, han **d'expedir-se visats per a entrades múltiples amb un període de validesa llarg** (anirà augmentant d'1 a 5 anys), d'acord amb criteris comuns, sense que es limiten als viatges amb fins específics o a determinades categories de sol·licitants.

-Els sol·licitants als qui s'haja denegat un visat tenen dret a interposar un recurs que, en una determinada fase del procediment, ha **de garantir la tutela judicial efectiva**.

-Excepcionalment i a fi de promoure el turisme de curta durada, es **permetrà als Estats membres expedir visats d'entrada única directament en les fronteres terrestres i marítimes exteriors, en virtut de règims temporals subjectes a condicions estrictes** (estada màxima de set dies únicament en l'Estat membre expedidor).

-La cooperació local Schengen entre missions diplomàtiques, coordinada per la delegació de la Unió, és crucial per a l'aplicació harmonitzada de la política comuna de visats i per a una avaluació adequada dels riscos migratoris i de seguretat.

Pròxims passos:

Les modificacions proposades avui al Codi de visats constitueixen la primera fase de la reforma de la política comuna de visats de la UE i hauran de ser aprovats en el Parlament i el Consell.

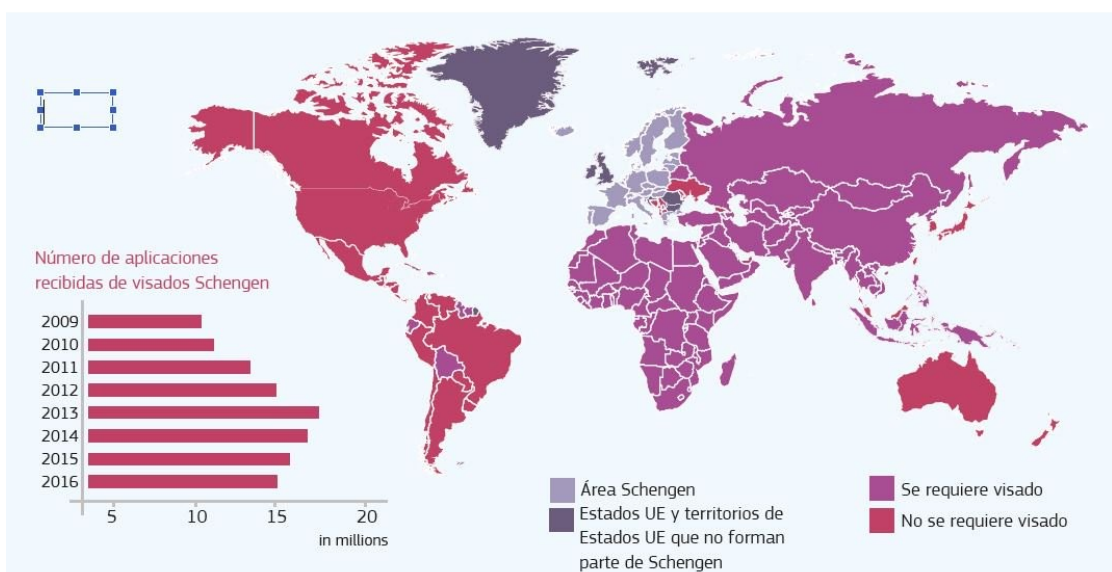
A més, pròximament es presentarà una proposta per a actualitzar el Sistema d'Informació de Visats (VIS) i per a això la Comissió llançarà un estudi de viabilitat, i consultarà amb els Estats membres com pot digitalitzar-se per complet el procés de sol·licitud de visats.

Més informació:

Vegeu enllaç en proposta de reglament.

¿QUIÉN NECESITA VISADO PARA VIAJAR A LA UE?

En la actualidad, los ciudadanos de 105 países o entidades no pertenecientes a la UE están obligados a tener un visado cuando viajan al espacio Schengen para visitas de corta duración.

❖ UNIÓ DE LA SEURETAT: NOVES PROPOSTES

El 14 de desembre de 2017, el president del Parlament Europeu, el president en exercici del Consell i el president de la Comissió Europea, van signar una [Declaració conjunta](#) sobre les prioritats legislatives de la UE per a 2018-2019, en la qual es destacava la importància cabdal que té una millor protecció de la seguretat dels ciutadans, situant aquest objectiu com a prioritat dels treballs legislatius de la Unió.

En consonància amb aquesta Declaració, la Comissió Europea ha adoptat en data 17 d'abril de 2018 noves propostes per a continuar reduint l'espai d'actuació de delinqüents i terroristes. Són les següents:

-[Proposta de Directiva](#) sobre l'ús d'informació financera i d'altres tipus per a la prevenció, la detecció, la investigació i l'enjudiciament de determinats delictes [\[COM\(2018\) 213\]](#).

La Comissió proposa mesures per a un accés directe per part de les autoritats policials, en determinats casos, a comptes bancaris. Es pretén, alhora, una major col·laboració entre les autoritats policials nacionals i les unitats d'informació financera (UIF), incloent-hi la possibilitat de sol·licitud d'informació.

-[Proposta de Reglament](#) sobre la millora de la seguretat dels documents d'identitat i de residència dels ciutadans de la UE i els membres de les seues famílies [\[COM\(2018\) 212\]](#).

La Comissió proposa mesures per a reforçar les característiques de seguretat de les targetes d'identificació i els documents de residència dels ciutadans de la UE i els seus familiars no pertanyents a la UE. Els documents més segurs milloraran la gestió de la frontera exterior de la UE, augmentaran la protecció contra la falsificació i el frau documental i dificultaran l'ús indegut o la còpia dels documents esmentats. Açò beneficiarà la seguretat de tots els ciutadans, les autoritats públiques i les empreses. Al mateix temps, els documents millorats facilitaran als ciutadans de la UE el dret dels seus familiars a circular i residir lliurement en tota la Unió, ja que s'acceptaran més documents fiables.

-Proposta de Reglament sobre la comercialització i l'ús de precursors d'explosius [\[COM\(2018\) 2019\]](#).

Les noves mesures estableixen una clara distinció entre "usuari professional", a què es poden posar a disposició precursors d'explosius restringits, i "un membre del públic en general", que no podrà accedir a aqueixes substàncies, tret que s'hi atorgue una llicència especial.

-Proposta de Reglament sobre ordres europees de producció i preservació de proves electròniques en matèria penal [\[COM\(2018\) 225\]](#).

Permetrà a l'autoritat judicial d'un Estat membre sol·licitar proves electròniques (com correus electrònics, textos o missatges en aplicacions), directament a un prestador de serveis que ofereisca els seus serveis en la Unió, i estiga establert o representat en un altre Estat membre.

També possibilitarà que l'autoritat judicial d'un Estat membre pugui obligar un prestador de serveis que ofereisca els seus serveis en la Unió i estiga establert o representat en un altre Estat membre, a conservar unes dades específiques que permeten a l'autoritat sol·licitar aqueixa informació més avant, mitjançant l'assistència judicial mútua, una ordre europea d'investigació o una ordre europea de presentació.

-Proposta de Directiva per la qual s'estableixen normes harmonitzades sobre el nomenament de representants legals en relació amb les proves en processos penals [\[COM\(2018\) 226\]](#).

Per a garantir que tots els prestadors de serveis que ofereixen serveis en la Unió Europea estiguen subjectes a les mateixes obligacions, encara que tinguen la seu en un tercer país, estaran obligats de nomenar un representant legal en la Unió per a la recepció, el compliment i el control de l'aplicació de les resolucions i ordres emeses per les autoritats competents dels Estats membres, a fi de demanar proves en els processos penals.

-Recomanació sobre mesures immediates per a millorar la seguretat de l'exportació i trànsit d'armes de foc, les seues parts i components essencials i munició. [\[C\(2018\) 2197\]](#).

La millora de les pràctiques nacionals de localització d'armes de foc i l'intercanvi d'informació, així com la correcta aplicació del Reglament per part de tots els Estats membres, permetrà que els controls de les armes de foc legals, a mesura que entren i ixen de la Unió, es tornen més eficients. També contribuirà a la seguretat pública i millorarà la seguretat general del públic en general.

Pròxims passos:

Aquestes propostes es debatran i tramitaran d'acord amb el procediment legislatiu corresponent.

Més informació:

Vegeu enllaços en les comunicacions.

IV. NOTÍCIES CURTES

❖ EL CONSELL PROPOSA DATA PER A LES PRÒXIMES ELECCIONS EUROPEES

El Consell presenta l'esborrany de decisió per a fixar la data de les pròximes eleccions al Parlament Europeu. Les dates que apareixen són del 23 al 26 de maig de 2019. La previsió és que, després de rebre la resposta del Parlament, s'adopti l'acord formal abans de finals del mes de juny d'enguany.

Més informació:

[Esborrany de decisió del Consell](#)

❖ ACORD SOBRE PORTABILITAT DE CONTINGUTS DIGITALS

Des del passat 1 d'abril, la ciutadania europea té la possibilitat d'accés, des de qualsevol estat membre de la Unió, als continguts en línia subscrits des del seu país d'origen.

En desplegament de la prioritat núm. 2 de la Comissió Juncker, dirigida a crear un mercat únic digital connectat, i com a conseqüència de la supressió de les tarifes de *roaming* al juny de 2017, es produeix aquest avanç en el camp digital, que permetrà als usuaris gaudir de les subscripcions digitals allà on viatgen. La Comissió avança així en un dels punts més destacats del seu programa, adaptant-se als nous comportaments i hàbits de la ciutadania, i impulsant la creació d'un mercat únic digital. La proposta havia sigut presentada el 7 de febrer de 2017, tal com vam arreplegar en la nostra *Alerta jurídica* núm. 102 (febrer/2017)

Més informació:

[Nota de premsa de la declaració conjunta](#)

[Article d'Alerta jurídica núm. 102 \(febrer 2017\)](#)

❖ ACORD PROVISIONAL SOBRE EMISSIONS DE CO2 I CONSUM DE COMBUSTIBLE DELS VEHICLES PESANTS NOUS

El Parlament Europeu i el Consell van aconseguir el passat 26 de març un acord provisional sobre la regulació del control d'emissions de CO2 i el consum de combustible de vehicles pesants nous. Es tracta de la primera regulació sobre aquesta matèria, ja que, tal com informàvem en el nostre número de l'Alerta [Jurídica de desembre de 2017](#), els primers passos s'havien donat en el camp dels turismes i vehicles comercials lleugers. Així, es continua amb la línia d'actuació fixada, i aquest acord s'emmarca dins de la prioritat de la Comissió Juncker d'Unió per l'Energia, que té entre els seus objectius contribuir a l'èxit dels compromisos de la UE en virtut de l'Acord de París, i reduir els costos de consum de combustible per als consumidors. La proposta de la Comissió es pot [consultar aquí](#).

❖ PROPOSTA DIRECTIVA DE PROTECCIÓ DELS TREBALLADORS ENFRONT D'AGENTS CARCINÒGENS

La Comissió, en l'àmbit de la Prioritat Juncker "Un nou impuls a l'ocupació, el creixement i la inversió", i més concretament dins del Marc estratègic de la UE en matèria de salut i seguretat en el treball 2014-2020, ha elaborat una proposta de Directiva [\[COM\(2018\) 171\]](#) que modifica la [Directiva 2004/37/CE](#), relativa a la protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a agents carcinògens o mutàgens durant el treball. Amb aquesta proposta pretén disminuir el risc per a la salut dels treballadors reduint l'exposició professional a 5 carcinògens químics: Cadmi, Beril·li, Àcid arsènic, Formaldehid i 4,4-metilenbis. Aquests agents se sumen a les 21 substàncies cancerígenes que es van limitar amb l'adopció de la [Directiva 2017/2398](#) de modificació de la ja citada Directiva 2004/37/CE.

Més informació:

Enllaços en les directives/comunicació.

❖ PROPOSTA DE PROHIBICIÓ PRÀCTIQUES DESLLEIALS EN LA CADENA DE SUBMINISTRAMENT ALIMENTÀRIA

L'objectiu de la [proposta de Directiva](#) sobre pràctiques comercials deslleials en les relacions entre empreses en la cadena de subministrament d'aliments [COM(2018)173], que va presentar la Comissió el 12 d'abril, és millorar el paper dels operadors més xicotets en la cadena de subministrament d'aliments, mitjançant la prohibició d'algunes pràctiques entre empreses que es desvien de la bona conducta comercial i són contràries a la bona fe i un tracte just. Aquestes inclouen:

- pagaments retardats per productes alimentaris peribles
- cancel·lacions de comandes d'últim minut
- canvis unilaterals o retroactius en els contractes

V. CÚRIA:

LIMITACIÓ DEL PRINCIPI NON BIS IN IDEM EN MATÈRIA FISCAL

El TJUE, en el context de diverses qüestions prejudicials de 4 assumptes diferents relacionats amb la limitació del principi *non bis in idem*, ha realitzat un pronunciament en consonància amb la línia mantinguda en aquelles.

Els assumptes sobre els quals versen els pronunciaments són el [C-524/15](#), el [C-537/16](#) i els acumulats [C-596/16](#) i [C-597/16](#). Aquests plantegen la qüestió de compatibilitat de l'article 50 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea, amb l'acumulació de procediments i sancions penals i els respectius procediments i sancions administratives de caràcter penal sobre els mateixos fets, és a dir, una possible limitació del principi *non bis in idem* que, en els casos esmentats, es desenvolupa en el marc de la Directiva 2006/112/CE, relativa al sistema comú de l'impost sobre el valor afegit (IVA), i Directiva 2003/6/CE, sobre les operacions amb informació privilegiada i la manipulació del mercat.

La conclusió que el Tribunal presenta respecte d'això és la següent:

L'article 50 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea ha d'interpretar-se en el sentit que no s'oposa a una normativa nacional que permeta l'acumulació esmentada, sempre que la normativa complisca amb unes determinades exigències:

- persegueixca un interès general, que pugja justificar la referida acumulació de procediments i sancions, i aqueixos procediments i sancions tinguen finalitats complementàries;
- continga normes que garantisquen una coordinació que limite a l'estrictament necessari la càrrega addicional que aqueixa acumulació de procediments suposa per a les persones afectades; i
- establisca normes que permeten garantir que la gravetat del conjunt de les sancions imposades es limite a l'estrictament necessari respecte a la gravetat de la infracció de què es tracte.

Correspon a l'òrgan jurisdiccional nacional cerciorar-se (tenint en compte tot les circumstàncies del litigi principal), del fet que la càrrega que resulta, en concret per a la persona afectada, de l'aplicació de la normativa nacional controvertida en el litigi principal i de l'acumulació de procediments i sancions que aquesta autoritza, no siga excessiva respecte a la gravetat de la infracció comesa.

Més informació: Vegeu enllaços en els assumptes.

VI. CONSULTES PÚBLIQUES

Consulta	Matèria	Principi	Fi
Avaluació del Reglament sobre trasllat de residus	Medi ambient. Comerç	30/01/2018	27/04/2018
Revisió de la definició de pime	Empresa i indústria	06/02/2018	06/05/2018
Disseny ecològic i l'etiquetatge energètic de frigorífics, rentaplats, llavadores, televisors, ordinadors i llums	Eficiència energètica	13/02/2018	07/05/2018
Consulta pública sobre la Setmana Europea de l'Esport	Esport i salut pública	19/02/2018	18/05/2018
La iniciativa del segell de patrimoni europeu	Cultura i Mitjans de comunicació	02/03/2018	24/05/2018
Requisits de disseny ecològic per al consum d'energia elèctrica en mode d'espera, xarxa en mode d'espera i apagat	Eficiència energètica	02/03/2018	24/05/2018
Avaluació de la coherència de les polítiques públiques de la UE en favor del desenvolupament (2009-2016)	Cooperació internacional i desenvolupament	20/02/2018	31/05/2018
Establiment en la UE de decisions relatives a la informació vinculant en l'àmbit de la valoració en duana	Càlcul d'aranzels. Procediments duaners	01/03/2018	01/06/2018
Avaluació del marc europeu per a la imposició dels productes energètics i l'electricitat	Energia	12/03/2018	04/06/2018
Normes comunes per a les operacions de les companyies aèries de la UE en el mercat interior de l'aviació	Transports	15/03/2018	07/06/2018

Consulta	Matèria	Principi	Fi
Sistemes de cànon per accés a les vies diferenciats en funció del soroll	Transports	28/03/2018	20/06/2018
Taxes per l'ús de les infraestructures aeroportuàries	Transports	03/04/2018	26/06/2018
Avions no tripulats: normes tècniques aplicables als avions no tripulats com a producte i condicions de funcionament	Ciutadania en general	13/04/2018	09/07/2018
Possibles mesures per a regular l'impacte mediambiental de les màquines, eines i equips de soldadura	Empresa i indústria	16/04/2018	10/07/2018
Capitals europees de la cultura 2017: Aarhus (Dinamarca) i Pafos (Xipre)	Educació i cultura	09/04/2018	11/07/2018
Control d'adequació relatiu al marc de la UE sobre publicació d'informació per part de les empreses	Serveis financers, unió del mercat de capitals	21/03/2018	21/07/2018

Delegació del Consell amb la Unió Europea
i Relacions Externes

Col·laboren en l'elaboració:

Daríá Terrádez
Yolanda Amat
María Villalba
Alicia Mayordomo
José M. Ferrer

Ana Enguídanos
Sarai Zafrilla
Alain Acevedo
Carmen Aroca

Ni la Comissió Europea ni la UE son responsables de la informació inclosa en aquesta publicació i tampoc de les opinions que hi figuren.

cofinanciado por la Unión Europea

FUNDACIÓ
COMUNITAT
VALENCIANA
REGIÓ EUROPEA

UNIÓN EUROPEA